Lakivaliokunta

Tiistai 12.12.2017 klo 10.15—12.00

Läsnä
puheenjohtaja Kari Tolvanen kok (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
varapuheenjohtaja Eva Biaudet r (8, 9) (5, 6, 7 osittain) (pj. 7 osittain, 8 ja 9)
jäsen Tiina Elovaara sin (4, 5, 6) (3, 7 osittain)
jäsen Ari Jalonen sin (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
jäsen Johanna Karimäki vihr (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
jäsen Pia Kauma kok (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
jäsen Suna Kymäläinen sd (1, 2, 3, 4) (5 osittain)
jäsen Mikko Kärnä kesk (4, 5, 6) (3, 7 osittain)
jäsen Antero Laukkanen kd (4, 5, 6) (3, 7 osittain)
jäsen Sanna Marin sd (6, 7, 8, 9) (5 osittain)
jäsen Johanna Ojala-Niemelä sd (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
jäsen Juha Pylväs kesk (6, 7 osittain)
jäsen Antti Rantakangas kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
jäsen Mari-Leena Talvitie kok
jäsen Ville Tavio ps

Sihteerit
valiokuntaneuvos Marja Tuokila
valiokuntaneuvos Mikko Monto

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 9 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Valtioneuvoston selvitys: Ison-Britannian eroprosessi EU:sta - Tilannekatsaus
Valtioneuvoston E-selvitys E 125/2016 vp
Valtioneuvoston E-jatkokirjelmä EJ 34/2017 vp

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Lakivaliokuntaan on saapunut jatkokirjelmä EJ 34/2017 vp - E 125/2016 vp mahdollisia toimenpiteitä varten.

Merkittiin, että suuri valiokunta on perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla päättänyt, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta EJ 34/2017 vp - E 125/2016 vp.

Valiokunta päätti, ettei asian EJ 34/2017 vp - E 125/2016 vp johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulosottokaaren muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 150/2017 vp
Valiokunnan lausunto TyVL 11/2017 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 50/2017 vp
Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulosottokaaren muuttamisesta LaVP 90/2017 vp, A 8

Valiokunta hyväksyi käsittelyn pohjaksi 8.12.2017 jaetun mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Valtioneuvoston selvitys: Komission suositus neuvoston päätökseksi luvan antamisesta aloittaa neuvottelut yleissopimuksesta investointiriitojen ratkaisemiseen tarkoitetun monenvälisen investointituomioistuimen perustamiseksi

Valtioneuvoston E-selvitys E 89/2017 vp
Liiteasiakirja Komission suositus neuvoston päätökseksi luvan antamisesta aloittaa neuvottelut yleissopimuksesta investointiriitojen ratkaisemiseen tarkoitetun monenvälisen investointituomioistuimen perustamiseksi
Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston selvitys: Komission suositus neuvoston päätökseksi luvan antamisesta aloittaa neuvottelut yleissopimuksesta investointiriitojen ratkaisemiseen tarkoitetun monenvälisen investointituomioistuimen perustamiseksi A 5
Eriävä mielipide E89_17_eriava_mielipide_Tavio_ym.pdf B 5
Eriävä mielipide E89_17_eriava_mielipide_Karimaki.pdf C 5

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä ed. Tavio ehdotti ed. Karimäen kannattamana, ettei komissiolle anneta lupaa aloittaa neuvotteluja yleissopimuksesta investointiriitojen ratkaise-

miseen tarkoitetun monenvälisen tuomioistuimen perustamiseksi. Ehdotuksesta äänestettiin pohjana olevaa lausuntoluonnosta vastaan. Äänin 10—3 (tyhjiä 0) pohja hyväksyttiin.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä kappaleen 15 viimeinen virke muutettiin kuulumaan seuraavasti: "Tämä huomioon ottaen on lakivaliokunnan mielestä asian- ja tarkoituksenmukaisempaa pyrkiä joustavoittamaan liitteen sanamuotoa, jotta siinä ei anneta sellaista kuvaa, että neuvottelujen aloittaminen yleissopimuksesta on varmaa ja että unioni voisi päättää, minkä organisaation tuella neuvottelut käytäisiin.".

Kappale 16 muutettiin kuulumaan seuraavasti: "Liitteen neuvottelujen sisältöä koskevasta jaksosta voidaan päätellä, että unionin tavoitteena on perustaa monenvälinen investointituomioistuinjärjestelmä, joka pitkälti vastaa unionin ja Kanadan välillä tehdyn CETA-sopimuksen mukaista järjestelmää. Liite on tältä osin kirjoitettu varsin ehdottomaan muotoon ja siitä saa sellaisen kuvan, että unioni ei voisi hyväksyä CETA-sopimuksesta poikkeavia ratkaisuja. Lakivaliokunnan mielestä on kuitenkin tältäkin osin asian- ja tarkoituksenmukaista pyrkiä siihen, että ohjeet ovat joustavampia. Tätä puoltaa se, että neuvotteluja yleissopimuksesta ei ole vielä edes päätetty aloittaa. Lisäksi valiokunta katsoo, että sisällöllisesti jokin muukin kuin CETA-sopimuksen ratkaisu tulisi olla mahdollinen. Tältä osin valiokunta viittaa erityisesti siihen, mitä se on aiemmin TTIP-lausunnossaan esittänyt paitsi sen yhteydessä ehdotetusta uudesta investointituomioistuimesta myös sen laajentamisesta muihin sopimuksiin (ks. edellä ja LaVL 6/2016 vp). Lakivaliokunta näin ollen katsoo tässäkin yhteydessä, että investointiriitojen käsittelyn kansallisissa tuomioistuimissa tulee olla ensisijainen ratkaisu. Joka tapauksessa on perusteltua edellyttää, että valtion ja sijoittajan välisessä investointiriidassa tulisi käyttää ensin kansalliset oikeussuojakeinot loppuun ennen pääsyä monenväliseen investointituomioistuimeen."

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Edustajat Karimäki, Laukkanen ja Tavio varasivat tilaisuuden eriävän mielipiteen jättämiseen. Ilmoitettiin, että eriävä mielipide on jätettävä sihteerille viimeistään tiistaina 12.12.2017 klo 15.00.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: ed. Tavio, Laukkanen ja Karimäki liitteet B 5 ja C 5

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiveiksi (digitaaliset sopimukset)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 25/2015 vp
Valiokunnan lausunto LaVL 9/2017 vp
Valtioneuvoston U-jatkokirjelmä UJ 39/2017 vp
Liiteasiakirja Muutettu direktiiviehdotus tavaran etämyynnistä
Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiveiksi (digitaaliset sopimukset) A 6

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valmistavaa keskustelua ei syntynyt.

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle Kanadan sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välisen laaja-alaisen talous- ja kauppasopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Hallituksen esitys HE 149/2017 vp
Lisäselvitys HE 149/2017 vp LaV 12.12.2017 kaupallinen neuvos Maria Pohjanpalo, ulkoasiainministeriö Asiantuntijalausunto A 7

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

Merkittiin, että puheenjohtaja poistui kokouksesta ja varapuheenjohtaja ryhtyi johtamaan puhetta.

Valiokunnassa oli kuultavana:
- kaupallinen neuvos Maria Pohjanpalo, ulkoasiainministeriö, liite

Valiokunta kävi epävirallista keskustelua asiasta.

8. Muut asiat

Todettiin valiokunnan vierailu Riihimäen vankilassa torstaina 15.2.2018 klo 8.15 lähtö ja paluu noin klo 12.00.

Todettiin valiokunnan vierailu: Helsingin hallinto-oikeus, Markkinaoikeus ja Työtuomioistuin torstaina 8.3.2018 klo 9.30 - 11.00 Pasilassa.

9. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 7.2.2018 klo 9.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Marja Tuokila